

Sedmična kolumna visokog predstavnika za BiH Christiana Schwarzschildinga: Ne dozvolite da Bosna i Hercegovina bude talac neriješenih “krupnih pitanja”

Ne dozvolite da Bosna i Hercegovina bude talac neriješenih “krupnih pitanja”

Bosna i Hercegovina ima krupnih pitanja koja treba rješavati – poslijeratna obnova i pomirenje, izgradnja demokracije, izgradnja tržišne ekonomije, pridruživanje Evropi.

Kada pred sobom imate teške zadatke onda ih ne rješavate sve odjednom i sve na isti način. Razuman pristup je da se odmah izvrše zadaci koji se mogu izvršiti, a nastavi raditi na drugim zadacima sve dok vrijeme i bolje okolnosti ne omoguće i njihovo izvršenje.

Samo dijete ili možda razmaženi tinejdžer ljutito će reagovati i žaliti se kako se ni jedan drugi problem ne može riješiti zato što se ne može riješiti baš taj jedan problem. Ipak, politički lideri u ovoj zemlji su neke sasvim razumne i potrebne zakone godinama držali taocem neriješenih “krupnih pitanja”. Zbog osujećenih strateških ciljeva za koje ne postoji konsenzus, oni će – bez posebnog razmišljanja o mogućim negativnim posljedicama po građane – blokirati pomake i na taktičkim ciljevima za koje postoji opće slaganje. Obične stvari koje se mogu uraditi danas da se unaprijedi situacija u

Bosni i Hercegovini odlažu se do naredne godine, kada se teža i spornija pitanja budu – ili možda ne budu – mogla riješiti.

Sada se nalazimo u trenutku kada “krupnih pitanja” u Bosni i Hercegovini ima na pretek. Prema tome, od imperativnog je značaja da vladini ministri i njihove stranačke kolege shvate da ne mogu staviti sve na čekanje dok se ne riješe oni najteži problemi.

Posljedice presude Međunarodnog suda pravde predstavljaju izazov kojim će se Bosna i Hercegovina i njeni narodi i građani morati baviti godinama. To pitanje se ne može riješiti u nekoliko dana, a svaki drugi problem se ne može staviti na čekanje dok se taj ne riješi.

Prošle godine smo skoro postigli sporazum o paketu ustavnih reformi koje bi vlast i upravu u Bosni i Hercegovini učinile efikasnijom i konzistentnijom sa evropskim demokratskim i građanskim vrijednostima. Vjerujemo da u toku ove godine možemo premostiti posljednju malu prazninu koja razdvaja različita mišljenja i postići sporazum koji će biti od koristi za sve građane. Znamo da se ovo neće desiti sutra, a znamo i to da se neće desiti bez konzistentnog i konstruktivnog angažmana stranaka koje moraju zadržati kurs tokom mjeseci pregovaranja. Ovaj problem se ne može riješiti za nekoliko dana, i svaki drugi problem se ne može staviti na čekanje dok se on ne riješi.

U slučaju reforme policije na raspolaganju imamo svega nekoliko *dana*, a ne sedmica ili mjeseci. Ukoliko političke stranke ne postignu dogovor do polovine marta propustiti će šansu za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, što predstavlja prvi korak na putu ka članstvu u Evropskoj uniji, koji će omogućiti Evropskoj uniji da proširi i intenzivira pomoć koju pruža Bosni i Hercegovini. Stranke se moraju fokusirati na približavanje različitih stavova kako bismo u BiH mogli uspostaviti policijske snage koje se mogu efikasno boriti protiv kriminala i korupcije.

Međutim, to ne znači da se u međuvremenu druga važna pitanja mogu ostaviti po strani.

Dok politički lideri moraju postići napredak u procesu reforme policije i rješavati druga krupna pitanja, Vijeće ministara mora nastaviti s provođenjem svojih svakodnevnih aktivnosti i vođenjem zemlje. Vijeće ministara mora poduzeti efikasne mjere kako bi osiguralo funkcioniranje infrastrukture u ovoj zemlji, riješilo ključna pitanja koja utiču na ekonomske resurse, reguliralo odnose države s vjerskim zajednicama te rješavalo niz drugih zadataka.

Vijeće ministara ove sedmice nije postiglo ništa. Međutim, ova institucija nije paralement u malom nego izvršno tijelo čiji članovi imaju zakonsku obavezu, kao i obavezu prema svojim biračima i zdravom razumu, da efikasno djeluju kao izvršno tijelo. Ukoliko nije moguće postići dogovor oko jednog pitanja na dnevnom redu, ministri trebaju dalje raditi kako bi ostvarili napredak u rješavanju drugih pitanja a ne odgađati sjednice.

Vrijeme je da donošenje nekih sasvim razumnih i potrebnih zakona prestane biti talac neriješenih «krupnih pitanja», vrijeme je za suočavanje s izazovom preuzimanja odgovornosti, za građenje kompromisa, razvijanje pragmatičnosti i poštivanje preuzetih obaveza za dobrobit budućih generacija.

Christian Schwarz-Schilling je visoki predstavnik međunarodne zajednice i specijalni predstavnik Evropske unije u Bosni i Hercegovini.